

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11.02.2016
Sayı: 239

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde ekmeğin üretilmesi ve tüketilmesi aşamalarında yaşanan büyük israfın açlık ve yoksulluk karşısında hayatta kalmaya çalışan vatandaşlarımız için yarattığı sorunların ve etkin çözüm yollarının araştırılarak bulunması amacıyla Anayasanın 98 inci ve İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederim.

Levent GÖK
Ankara Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ülkemizde açlık ve yoksulluk sınırları altında hayatta kalma mücadelesi veren milyonlarca yurttaşımız varken temel besleyici özelliği tartışmasız olan besinlerin başında gelen ekmek israfının önlenmesi kaçınılmazdır.

Ekmeğin üretilmesi, tüketilmesi aşamalarında yapılan büyük israfların önlenmesi geçmiş yıllarda çok konuşulmuş olmasına, kimi önlemler saptanmış olmasına karşın gerekli önlemlerin alınmasında ciddi ve kararlı davranılmadığı için israfın daha da büyüdüğü, büyük bir bölümü ruhsatsız fırınların ürettiği ihtiyaç fazlası ekmeklerin değerlendirilmesi konusunda dahi gereken önlemlerin alınmadığı, düzenlemelerin yapılmadığı tüm tarafların yaşadığı acı bir gerçektir.

Ekmek israfın bir nedeni olarak satın alınan ekmeklerin tamamının tüketilemeyişi öne çıkmış, bu nedenle ekmeklerde gramaj çeşitliliğini sağlamak üzere ön görülen düzenlemeler gerçekleştirilmiş olmasına karşın ekmek israfı rahatsız edici boyutlarda devam etmiştir.

Buğday öğütülürken tamamının kullanılmayıp bir kısmının kepek olarak ayrılması yerine, tam buğday ununa geçişin sağlanması gerektiği işaret edilmişse de israf sürmüştür.

Tüketicilerin de esnaf ve sanatkarların da korunmalarını sağlayarak ekmek israfını önleyecek yolların bulunması gerekir. Bu görev devlettir.

Devlet bu görevini yerine getirirken kamu yararına uygun olarak tüketicinin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, aydınlatıcı, eğitici, zararlarını tazmin edici, çevresel tehlikelerden korunmasını sağlayıcı önlemleri almak ve tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini özendirmek ve bu konudaki politikaların oluşturulmasında gönüllü örgütlenmeleri teşvik etmeye ilişkin hususları da düzenlemelidir.

Ülkemizde yıllık 19 ile 22 milyon ton arası buğday üretimi olduğu, üretimimiz tüketimimizi karşıladığından stok devri yapıldığı ve bu konuda TMO'nun sigorta işlevi gördüğü, geçmiş yıllarda buğdayda süne emgi oranı fazla olduğu için, dışarıdan una katkı sağlayacak kaliteli buğday ihtiyacı olduğu ancak son yıllarda yapılan etkili çalışmalarla emgi oranlarının çok düşük seviyelere indirildiği ve kaliteli buğday elde edildiği için un yapmaya yönelik buğday ithalatına ihtiyaç kalmadığı yolunda açıklamalar yapılmıştır.

Ancak, ekmek üretiminin, ihtiyaca yönelik yapılmadığı, üretimde arz fazlası olduğu, bir günde israf edilen ekmek miktarının tüm Türkiye çapında 12 ile 12,5 milyon arasında olduğu bu israfın büyük kısmının toplu tüketim yerlerinde, öğrenci yurtlarında, turistik otel işletmelerinde ve işyerlerinde olduğu bilinmektedir.

Uzmanlarca;

Toplu tüketim yerlerinde ekmeğin dilimlenmiş veya küçük miktarlarda paketlenmiş olarak sunulmasının israfın azaltılmasına yardımcı olacağı,

Okullarda eğitim verilerek ve gazete, radyo ve televizyonlar aracılığıyla kampanyalar düzenlenerek sonuçlar alınabileceği,

Günlük enerjilerini % 44'ünün sadece ekmekten karşılanmasına karşın ekmek üretiminin sağlıklı olduğu,

Dünya Sağlık Örgütünc Türkiye'nin ekmek sorununu çözmesi halinde sağlık sorununun %30 oranında çözüleceği,

Tam buğday ekmeğin sağlıklı olduğu,

Belediyelere yönelik bir idari düzenleme ile çöp toplama hizmetleri sırasında ekmeklerin ayrı bir şekilde toplanarak, ekmek küflenmemişse hayvan barınaklarına gönderilmesi gerektiği,

Büyük tüketim yerlerinde artan ekmek ve yemeklerin yardım kuruluşlarına gönderilmesinin israfı önleyeceği,

Fırınlarda istihdam edilen kişilerin eğitilmesi için Meslek Odaları ile işbirliği yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Bütün bu nedenlerle ekmek israfını önlemek için fırınlarda, ekmek fabrikalarında, hastanelerde, okul ve yurtlarda, bakanlıklarda, belediyelerde ekmek israfının devlet ve sivil inisiyatif gruplarının katkısını sağlamak üzere bir Meclis Araştırması açılması zorunludur.

